

ABD EĞİTİM SİSTEMİ

İÇERİK

1. ABD'NİN COĞRAFI, SİYASAL VE EKONOMİK YAPISI

- 1.1 Temel Sosyal Göstergeler
- 1.2. Coğrafi Konum
- 1.3. İklim
- 1.4. Siyasi ve İdari Yapı
- 1.5. Nüfus ve İstihdam
- 1.6. Ekonomik Yapı

2. ABD EĞİTİM SİSTEMİ

- 2.1. Genel Özellikleri ve Eğitim Finansmanı
- 2.1. Ülkenin Eğitim Felsefesi ve Amaçları
- 2.3. Eğitimde Federal Hükümetin Rolü
- 2.4. Eğitimde Eyaletlerin Rolü
- 2.5. Eğitimde Eyalet Eğitim Kurulunun Rolü
- 2.6. Ülkenin Eğitim Sistemi Şeması
- 2.7. Eğitim Sisteminde Kademeler ve Geçiş Sınavları
- 2.8. Teknoloji Enstitüleri
- 2.9. Liberal Art Kolejleri
- 2.10. Yabancı Dil Eğitimi
- 2.11. Özel Eğitim
- 2.12. Mesleki ve Teknik Eğitim
- 2.13. Evde Eğitim
- 2.14. Öğretmen Yetiştirme
- 2.15. ABD'de Öğretmenler İçin Hizmet İçi Eğitim
- 2.16. ABD'ye Özgü Eğitim Projeleri

3. TÜRKİYE VE ABD EĞİTİM SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETİ EĞİTİM SİSTEMİ

1.ÜLKENİN COĞRAFI, SİYASAL VE EKONOMİK YAPISI

1.1.Temel Sosyal Göstergeler

Başkent: Washington DC

Din: %73 Hristiyan, %19.6 ateist, %1.7 Musevi, %5.6 diğer inançlar

Yönetim Şekli: Federal Cumhuriyet

Kuruluş: 4 Temmuz 1776

Para Birimi: Amerikan Doları

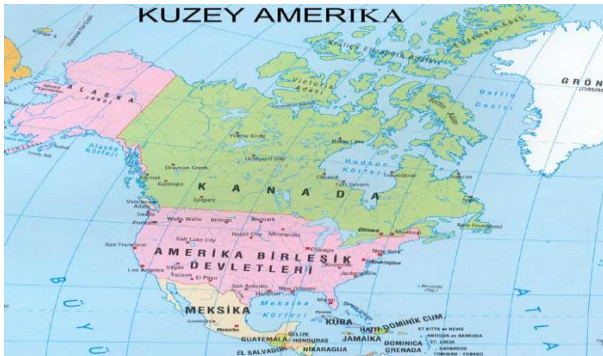
Nüfus: 327.2

Başkanı: Joe Biden (2021)

En kalabalık kent: New York

Yüz ölçümü: 9,529,063 km. kare

1.2. Coğrafi Konum

Kuzey Atlantik ve Kuzey Pasifik Okyanuslarına sınırı olan ABD, Kanada ve Meksika'nın arasında yer almaktadır. Ülkenin Kanada ile 8.893 km (Alaska ile 2.477 km'lik sınır dâhil) ve Meksika ile 3.141 km uzunluğunda sınırı bulunmaktadır. Yüzölçümü bakımından dünyanın 3. en büyük ülkesi olan ABD, Güney Amerika ve Rusya Federasyonu'nun yarısı, Afrika Kıtası'nın

ABD topraklarının en yüksek noktası 6,198 metre ile McKinley Dağı, en alçak noktası -86 metre ile Ölüm Vadisi'dir. Orta bölgelerde ova ve düzlükler, batıda dağlar, doğuda tepeler ve alçak dağlar, Alaska'da nehir yataklarının oluşturduğu geniş vadiler ve engebeli araziler, Hawaii'de de volkanik coğrafi yapısı gözlemlenmektedir (Gülsoy ve Koca, 2012).

1.3. İklim

Amerika Birleşik Devletleri'nde çok değişik iklimler görülür. Doğu ve batı kıyılarındaki sıradağlar, okyanusların iç kısımların iklimine tesir etmesini önlediklerinden, bu kıyı şeritleri hariç bütün ülkede kara iklimi hâkimdir. Orta kısımlar çok yüksek olduğundan, mevsimler arasında pek fazla sıcaklık farkı yoktur. Appalachian Dağları mühim bir engel meydana getirmezler. Yaz mevsiminde orta bölgelere alçak basınç hâkim olmasına rağmen, okyanustan gelen nemli hava Appalachianlar tarafından engellenmediği için orta bölgeler yaz mevsiminde bol bol yağış alırlar. Batı taraflarında ise yağış daha azdır. Atlantik Okyanusu'na kıyı olan şeridin güney kısmı nispeten yağışlı ve ılıman olmasına rağmen, kuzeyi daha serin olup kışları pek şiddetli geçer. Meksika körfezine bakan güney kısım açık ve düz olduğundan bu kısımlarda tropikal iklim hâkimdir. Burada yazlar sıcak, kışlar ise ılımandır. Her mevsimde bol yağış görülür. Alaska kıyı şeridi, denizden etkilenen bir iklime sahip olmasına rağmen, iç kısımlarında çok şiddetli soğuklar görülür (Coğrafya.gen.tr, 2013).

1.4. Siyasi ve İdari Yapı

Amerika Birleşik Devletleri, kısaca ABD, Kuzey Amerika kıtasında yer alan, 50 eyaletten oluşan federal bir devlettir. ABD Anayurdunun komşuları, kuzeyde Kanada ve güneyde Meksika'dır. Resmi kuruluş tarihi 4 Temmuz 1776'dır (Coğrafya.gen.tr, 2013). ABD, çoğulcu demokrasiye dayalı başkanlık sistemiyle yönetilen federal bir cumhuriyettir. Federal devlet yapısı 50 eyalet ve başkent Vaşington DC'yi (District of Columbia) içermektedir. Bu eyaletlere ek olarak American Samoa, Gua, Northern Mariana Islands, Puerto Rico, Virgin Islands bölgeleri de bulunmaktadır. Federal sistem uyarınca federal yönetim ile işlerinde serbest olan eyalet yönetimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları Anayasa'da tanımlanmıştır. Kuvvetler ayrılığı prensibi hâkimdir. ABD Başkanı, yürütmenin başı olarak Federal Hükümet kurum ve kuruluşlarına yönelik politikaları belirler ve yürütülmesini sağlar. Buna ilaveten, yasal olarak Başkan gümrük, vergiler ve diğer ticari konularda karar vermek ve tedbirler almak konusunda yetkili kılınmıştır. ABD Kongresi, ABD Senatosu ve Temsilciler Meclisi olmak üzere iki ayrı yasama biriminden oluşmaktadır. Senato, her bir eyaletten 2 üye olmak üzere toplam 100 sandalyeden oluşmaktadır (Gülsoy ve Koca, 2012). ABD'de her eyalet; yönetim bakımından şehir, kasaba, nahiye ve köylere ayrılmıştır. Her eyaletin seçimle gelmiş kendi hükümetleri vardır. Amerika'da hükümet, halk hükümetidir; halk tarafından kurulur. Kongre üyeleri, başkan, eyalet yetkilileri, kasaba ve şehirleri yönetenler halk tarafından seçilir. Hâkimler de doğrudan doğruya halk tarafından seçilir veya seçilmiş yetkililer tarafından tayin edilir. Her eyalette yürütme kuvvetinin başında bir vali vardır (Coğrafya.gen.tr, 2013). ABD'nin eyaletleri; Alabama, Kentucky, North Dakota, Alaska, Louisiana, Ohio, Arizona, Maine, Oklahoma, Arkansas, Maryland, Oregon, California, Massachusetts, Pennsylvania, Colorado, Michigan, Rhode Island, Connecticut, Minnesota, South Carolina, Delaware, Mississippi, South Dakota, District of Columbia, Missouri, Tennessee, Florida, Montana, Texas, Georgia, Nebraska, Utah, Hawaii, Nevada, Vermont, Idaho, New Hampshire, Virginia, Illinois, New Jersey, Washington, Indiana, New Mexico, West Virginia, Iowa, New York, Wisconsin, Kansas, North Carolina, Wyoming. Diğer bölgeler: American Samoa, Guam, Northern Marianas Islands, Puerto Rico, Virgin Islands (<http://thomas.loc.gov/home/state-legislatures.html>, 2013).

1.5. Nüfus ve İstihdam

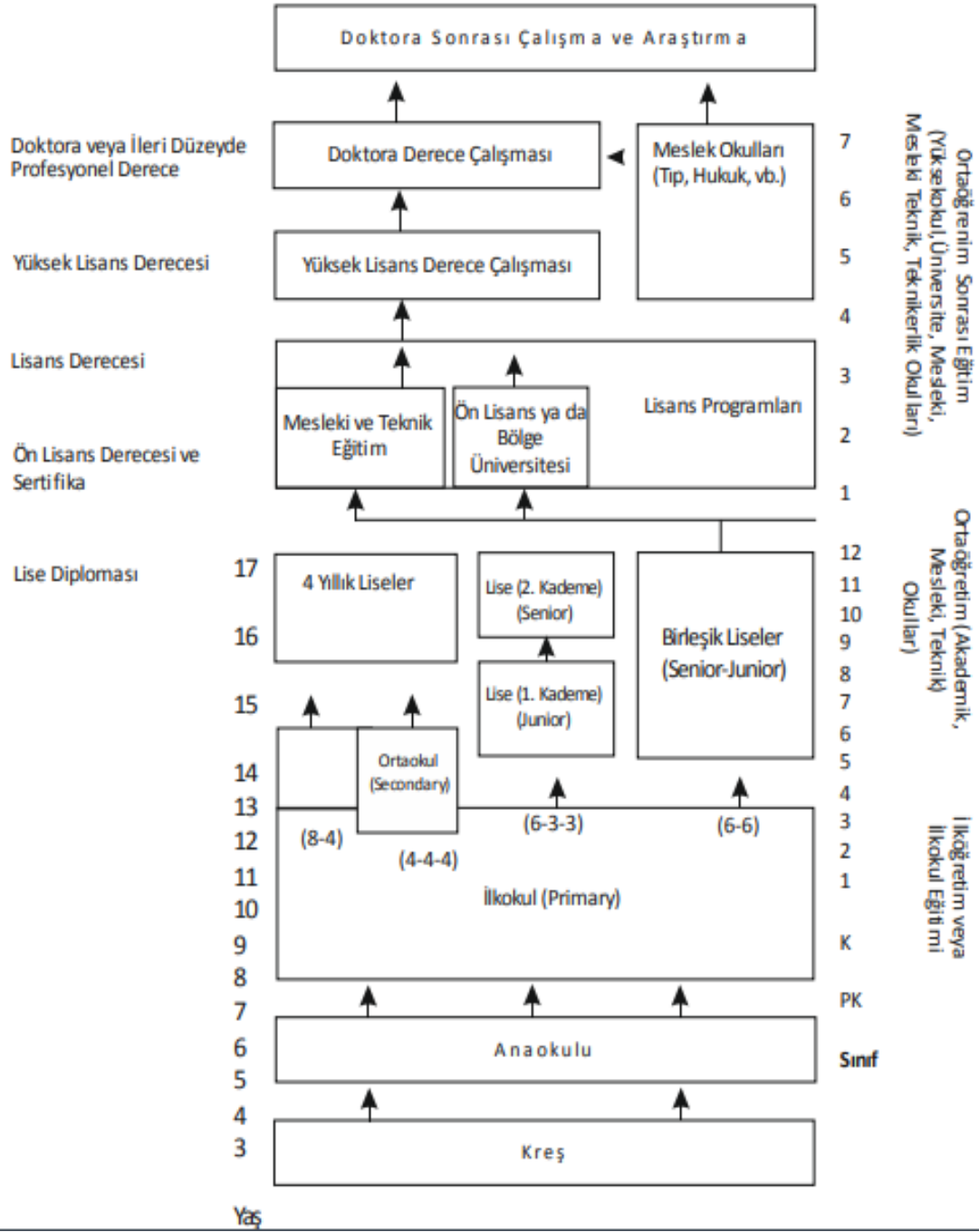
ABD İstatistik Bürosu'nun (US, Bureau of Census) tahminlerine göre ABD nüfusunun sürekli biçimde artarak 2025'de 351 milyon, 2050 yılında 423 milyon olması beklenmektedir. Beyaz nüfus toplam nüfusun yaklaşık üçte ikisini oluşturmakta olup (%72,4), 2050 yılında bu oranın yüzde elliye düşeceği tahmin edilmektedir. Hızla büyüyen Hispanik (Latin Amerika kökenli İspanyolca konuşan) nüfusun 2025 yılında toplam nüfusun %17'sini oluşturacağı tahmin edilmektedir. GSYİH'nin büyük kısmının özel tüketim harcamalarına ayrıldığı ve özel sektör sabit sermaye yatırımlarının tüketime oranla daha düşük kaldığı ABD'de kişi başına GSYİH 2011 yılı için 48,160 Dolar'ın üzerinde gerçekleşmiştir. Asya ve Latin Amerika'dan gelen göçmenlerin California, Teksas ve Florida'ya yerleşmeleri ve iç göç süreci ile ekonomik kaynaklar batı ve güneye kaymaktadır, 1990'lı yıllarda ABD doğumlu vatandaşların %40'ının doğdukları eyaletten ayrı bir eyalette yaşamaya başlamaları ile iç göç süreci hızlanmıştır. İç göç, 30'lu yaşlardaki ABD vatandaşlarının daha yüksek gelir elde etmek için aileleri ile birlikte eyalet değiştirmeleri, 20'li yaş grubundakilerin kariyer edinme ve ekonomik fırsatları değerlendirme amacı ile Washington veya Oregon'u tercih etmeleri ile açıklanmaktadır (Gülsoy ve Koca, 2012).

1.6. Ekonomik Yapı

Dünya çapında kapitalist ekonomik sistemin en büyük örneği olarak gösterilen ABD ekonomisinde, üretim ve hizmetlerin büyük bir bölümü özel sektör tarafından tüketilmekte (%71,1) ve sağlanmakta (%87,3) olup, dünya çapında kamunun ağırlığının bu kadar az olduğu başka bir ekonomi bulunmamaktadır. Amerikan ekonomisinde yapısal olarak rol oynayan iki temel unsurun ilki zengin doğal kaynakları, diğeri ise nitelikli işgücüdür. ABD verimli toprakları, zengin mineral yatakları, elverişli iklim koşulları ve diğer doğal kaynakları ile ekonomik büyümenin sağlanması açısından çok uygun bir ortama sahiptir. ABD Ekonomik Analiz Bürosu verilerine göre, Eylül 2011 krizi sonrası gelişimi olumsuz seyir izleyen sektörler arasında ise inşaat, finans ve sigortacılık sektörü ile eğitim hizmetleri bulunmaktadır (Gülsoy ve Koca, 2012). ABD gelir dağılımı eyaletler bazında farklılıklar göstermektedir. Sanayi üretiminde Kuzeydoğu'nun üstünlüğü özellikle 1990'lardan itibaren gerileme gösterse de, bölgenin ekonomideki ağırlığı hala fazladır. Ağır sanayi üretiminden, verimliliği yüksek hafif sanayi üretimine geçişle birlikte Batı ve Güney eyaletleri de ekonomiden daha çok pay almaya başlamışlardır (Gülsoy ve Koca, 2012). ABD'de 2012 verilerine göre sektörel dağılım oranları; hizmet sektörü %79.7, sanayi %19.2 ve tarım %1.1 şeklindedir. 155 milyonluk işgücüne sahip olan ABD'de 2010 verilerine göre meslek alanlarına yönelik işgücü oranları; yönetsel, mesleki ve teknik alanlarda %37.3; satış ve büro işlerinde %24.2; fabrika, maden ve taşımacılık %20.3; çiftçilik, ormancılık ve balıkçılık %0.7 ve diğer hizmetler %17.6 şeklinde açıklanmıştır (cia.gov, 2013). Son yıllarda gelen ABD hükümetleri, tüm eyaletlerde eğitimde mükemmellik arayışına girmiştir. PISA ve TIMMS gibi uluslararası testlerin bazı düzeylerinde istenen başarının sağlanmaması ve Singapur, Japonya, Çin, Kore, Finlandiya gibi ülkelerin gerisinde kalınması bu mükemmellik arayışına temel neden olarak gösterilebilir. Tüm bu nedenlerden dolayı federal hükümet tüm eyaletlerde, eğitim-öğretimin her kademesinde, eğitimde fırsat eşitliği ve mükemmellik ilkeleriyle hareket edilmesi gerektiği konusunda birçok proje geliştirmiştir. Bu anlamda uzun vadede eğitimin gelişimi için, toplam ülke bütçesinden ayrılan eğitim harcamalarının arttırılması yoluna gidilmiştir. Ulusal düzeyde eğitime, eyalet, yerel ve özel kaynaklar bağlamında, 2011-2012 eğitim-öğretim yılı itibarıyla toplamda 1.15 trilyon dolar harcanmıştır (cia.gov, 2013; ed.gov, 2013).

2.ABD EĞİTİM SİSTEMİ

ABD EĞİTİM SİSTEMİ HAKKINDA KISA BİLGİLER	
ZORUNLU EĞİTİM SÜRESİ	<ul style="list-style-type: none">• 12 yıl (6/7 -17/18 yaş)
OKULÖNCESİ	<ul style="list-style-type: none">• 4-5 yaş arası (Kreş 3-4 yaş)• Eyaletlerde farklı uygulamalar olabilir.
İLKOKUL (PRIMARY EDUCATION VEYA ELEMENTARY SCHOOL)	<ul style="list-style-type: none">• 6 veya 8. yıldır (6-12 veya 14 yaş)
ORTAOKUL (JUNIOR HIGH SCHOOL)	<ul style="list-style-type: none">•7 veya 9. sınıfta başlamakta (13-15 yaş arası)
ORTAÖĞRETİM (SENIOR HIGH SCHOOL)	<ul style="list-style-type: none">•10-12. sınıfları kapsamakta (15-17/18 yaş arası)
KOLEJLER/ÜNİVERSİTE	<ul style="list-style-type: none">• 2 Yıllık Kolejler• 4 Yıllık Kolejler• 4+ Üniversiteler
YILLIK EĞİTİM SÜRESİ	<ul style="list-style-type: none">• 180 gün
GÜNLÜK DERS SAATİ	<ul style="list-style-type: none">• 1-6 sınıf : 6 saat 50 dakika• 7-12 sınıf : 7 saat 50 dakika
SÖMESTRİ	<ul style="list-style-type: none">• Genelde yılda iki veya üç sömestri, (Eyaletlere Göre Değişmekte)
HAFTALIK DERS SAATİ	<ul style="list-style-type: none">• 1-6. sınıf: 30 saat/hafta• 7-8. sınıf: 36 saat/hafta• 9-12 sınıf: 30-35 saat/hafta
PROGRAM GELİŞME	<ul style="list-style-type: none">• Eyaletler sorumludur

Şekil.1. ABD Eğitim Sisteminin Genel Yapısı (<http://www.ed.gov>)

EYALETLERE GÖRE EĞİTİM KADEMELERİ DEĞİŞİMİ

• a) $8+4=12$

- Bu model; okul öncesi eğitim ilaveten 8 yıllık ilköğretim, (6-13 yaş) 4 yıllık ortaöğretim (lise)-14-18 yaş) eğitimini kapsamaktadır.

• b) $4+4+4=12$

- Bu model; okul öncesi eğitim ilaveten 4 yıllık ilkokul (6-9 yaş), 4 yıllık ortaokul (10-13 yaş) ve 4 yıllık lise (14-18 yaş) eğitimini kapsamaktadır.

• c) $6+2+4=12$

- Bu model okul öncesi eğitime ilaveten 6 yıllık ilköğretim (6-11 yaş), 2 yıllık ortaokul (12-13 yaş) ve 4 yıllık lise (14-18 yaş) eğitimini kapsamaktadır.

• d) $6+3+3=12$

- Bu model; okul öncesi eğitime ilaveten 6 yıllık ilköğretim, 3 yıllık ortaokul ve 3 yıllık lise eğitimini kapsamaktadır.

• e) $6+6=12$

- Bu model; okul öncesi eğitime ilaveten 6 yıllık ilköğretim 6-11 yaş), 6 yıllık ortaokul ve lise (12-18 yaş) eğitimini kapsamaktadır.

DEĞERLENDİRME PUANI

	A		B		C		D		F, E, I, N, ve U			
	-	+	-	+	-	+	-					
100- 97	96-93	92-90	89-87	86-83	82-80	79-77	76-73	72-70	69-67	66-63	62-60	60'in altında

ABD'de öğrenci not değerlendirmesi genellikle 0-100 arasında olmaktadır. Her öğrencinin değerlendirmesini öğretmen yapmakta ve sisteme işlemektedir. Değerlendirme sonucu velilere sürekli bilgi verilir.

2.1. Genel Özellikleri ve Eğitim Finansmanı

Ülke çapında geçerli ve uygulanması mecburi bir milli eğitim sistemi yoktur. Eyaletler ve yerel yönetim odaklı eğitim sunar. Federal Eğitim Bakanlığı olmasına rağmen Bakanlığın etkisi oldukça sınırlıdır. Zorunlu ve ücretsiz eğitim imkanı vardır. Esnek eğitim yapısına sahiptir. Eğitim Finansmanı kısmen federal devlet kısmen de yerel odaklıdır. (U.S. Department of Education – %7, Eyaletler – %50, Yerel Yönetimler – %41, Özel kuruluş ve kişiler – %2. Pek çok eyalette bir akademik yıl 180 okul gününden oluşur. Dersler genellikle Ağustos veya Eylülde başlar ve Mayıs veya Hazirana kadar devam eder. Okulları açmak ve yönetmek yetkisi eyaletlere ve yerel hükümetlere bırakılmıştır. İlk ve ortaöğretim müfredatlarının ana standartları ABD eğitim bakanlığı tarafından belirlenir fakat her eyalet hatta şehir kendi müfredat ve hedeflerini belirler. Ülkenin idari ve iktisadi yapısından, coğrafi özelliklerinden ve tarihi gelişiminden kaynaklanan adem-i merkezîyetçi bir sistem vardır. Buna göre, tek merkezden düzenlenip idare edilen ve yukarıdan aşağıya işleyen otoriter bir sistem değil, yerel örgütlerin, vatandaşların, öğretmenlerin ve öğrenci velilerinin de her kademede sorumluluk ve söz sahibi olduğu çok merkezli bir mekanizma yürürlükte.

ABD eğitim sistemi genel olarak incelendiğinde, eğitimden eyaletteki ve yerel bölgelerdeki kuruluşların sorumlulukları söz konusudur. Kamu ve özel girişimler için okulların kurulması, programların geliştirilmesi, eğitsel rollerin tanımlanması gibi süreçlerde çeşitli görevleri bulunmaktadır. Eğitim finansmanı ise bu rol ve görevleri eyalet ve yerel düzeylerde etkilemektedir. 2009 verilerine göre, eğitime ayrılan bütçe ve giderler gayrisafi milli hasılanın %5.4'ünü oluşturmaktadır. Bu anlamda ABD dünyada 60. sırada yer almaktadır (cia.gov, 2013). ABD federal hükümeti ve Eğitim Departmanlığı tarafından planlanan çalışma ve projelerle bu durum değiştirilmeye çalışılmaktadır (<http://www2.ed.gov>, 2013). ABD'de devletin karşıladığı eğitim harcamaları, fonların büyük bir kısmını emlak vergisinden sağlayan her şehir ve bölge için en büyük gider kalemini oluşturur. Çoğu seçimle oluşturulan yerel eğitim kurulları - Kansas ve Nebraska gibi eyaletlerdeki küçük kırsal okullardan, yılda bir milyondan fazla öğrenciye eğitim veren New York şehri okul sistemine kadar - ülke genelinde yaklaşık 15.500 eğitim bölgesini yönetmektedir. Eyalet eğitim kurulları ve eyalet eğitim müdürü yerel eğitim bölgelerini denetler; öğrenci ve öğretmenler için standartları belirler; eğitim sınıfına göre müfredatı onaylar ve ders kitaplarının seçimini sıklıkla gözden geçirirler. Eyaletin eğitim üzerindeki asıl gücü, giderek artan bir şekilde finansal temele dayanmaktadır: Günümüzde pek çok eyalet, yerel vergi gelirlerine ek olarak, okullara önemli ölçüde para desteği sağlamaktadır (<http://www2.ed.gov>, 2013). Yerel yönetimlerin devlet okullarını denetleyerek finanse etmesinin diğer bir sonucu da, zengin ve yoksul eğitim bölgeleri arasındaki uçurumun giderek genişlemesi olmuştur. Eyalet mahkemeleri ve yerel destek gruplarının son yıllardaki baskıları altında, gelir düzeylerinden bağımsız olarak pek çok eyalet, okullara aktarılan para kaynaklarının daha adil bir biçimde dağıtılması yolunda önemli adımlar atmıştır. Federal hükümet, eşit erişim ve eğitimde üstün kalite sunabilmek amacıyla araştırma ve maddi destek sağlarken, öğrenci kredi programlarını da finanse eder ve az gelirli öğrencilere para yardımında bulunur. Ancak, eğitim sorumluluğu halen eyalet ve yerel hükümetlere ait bir sorumluluk olmaya devam etmektedir. A.B.D. Eğitim Bakanlığı'na göre, her düzeyde eğitim için yıllık harcamaların yüzde 90'ı eyalet, yerel ve özel kaynaklardan sağlanmaktadır (<http://www2.ed.gov>, 2013).

ABD iletişim ve bilgi teknolojileri alanında "kolay uyum sağlayabilen ve yetenekli" işgücünün eğitimine de büyük önem vermektedir. Tüm dünyada "beyin göçü" olarak adlandırılan, bilim ve teknoloji dallarında eğitim almış yetenekli ve zeki bireylerin ABD ekonomisine kazandırılması,

sorunların çözümünde anahtar rolü olan bir araç olarak görülmektedir (Gülsoy ve Koca, 2012). 2014 bütçesi için ABD Eğitim Departmanlığı tarafından öncelikli olarak, yüksek kalitede erken çocukluk eğitiminde tüm çocuklar için öğrenme fırsatları; 12 yıllık eğitim sürecinde öğretme ve öğrenmeyi geliştirme; okulların daha güvenli olmasını sağlama ve olumlu öğrenme ortamları yaratma; herkesi mesleki yaşama hazır hale getirme; lise sonrası eğitimde kalitenin ve finansmanın iyileştirilmesi; yüksek düzeyde yoksulluk oranına sahip topluluklara destek verilmesi için eğitim yönetimi kademelerinin desteklenmesi gibi konularda finanse edilmesi talep edilmiştir. (<http://www2.ed.gov>, 2013).

2.2. Ülkenin Eğitim Felsefesi ve Amaçları

Amerika Birleşik Devletleri'nde halen yürürlükte olan eğitim sistemi ve felsefesi öğrencilere katı bir ders programı çerçevesinde tek kitaba ve öğretmen diktesine dayalı birtakım bilgilerin ezberletilmesi yerine, bağımsız olarak bilgi edinme metotlarının öğretilmesine ve araştırma alışkanlığının kazandırılmasına ağırlık vermektedir. Öğrenciye soru sormaya teşvik etmeden bildiğini okuyan öğretmen ya da öğretmeni ses çıkarmadan dinleyip ancak soru sorulduğunda öğretmenin anlattıklarını ya da kitaptan ezberlediklerini tekrarlayan öğrenci makbul kabul edilmemektedir (Güçlü ve Bayrakçı, 2004). ABD'de kullanılan eğitim felsefesi sivil toplum aracılığıyla eğitimi yeniden oluşturma amaçlıdır. ABD'de eğitim, geliştirici, pragmatik, demokratik, yaşam temelli ve öğrenci merkezli yapılar temelindedir (Türkoğlu, 1998). ABD'nin eğitime, bilime ve teknolojiye bakışı ve stratejilerini etkileyen bir olay olarak "Sputnik Olayı" 4 Ekim 1957 tarihinde gerçekleşmiştir. SSCB tarafından uzaya gönderilen ve uzay çağının miladı olarak görülen Sputnik, ABD için bir kompleks nedeni olmuş ve bu durumu değiştirmek için bilimsel, siyasal, askeri, politik, ekonomik ve teknolojik anlamda yeni girişimlerde bulunmaya başlamıştır. Bunların dahilinde ise eğitim reformu gerçekleştirilmeye çalışılmış, güç kaybı korkusu ve büyük bir motivasyonla ABD, eğitim programlarına yoğun bilimsel içerikli dersler ekleyerek ve öğretmen maaşlarını bir gecede arttırarak eğitimde kaliteyi geliştirme yoluna gitmiştir (DeBoer, 2005; Akt. Bulduk, 2006). ABD, Sovyet eğitim programlarını incelemeye almış ve ülkenin eğitim felsefesini değiştirmeye çalışmıştır. ABD birçok eyalette akşam ve hafta sonu kursları açarak fen ve matematik derslerini, ev ödevlerini ve öğretmen maaşlarını arttırmıştır. Üniversitelere finans destekleri ve sponsorlar sağlanarak daha geniş mali kaynak aktarılmış ve bilimsel araştırmalar daha fazla teşvik edilmeye başlamıştır. ABD Sputnik olayı sonrasında eğitim alanında, i. Derslerin bilimsel içeriğinin güncel bilgiler çerçevesinde yenilenmesi ve ülke çapında yaygınlaştırılması, ii. Bilimsel disiplinin anlaşılmasının temel alındığı kavramsal şemalar çerçevesinde ders içeriklerinin düzenlenmesi, iii. Bilim eğitiminde aktif katılımcı ve araştırmacı yaklaşımın kullanılması şeklinde reformlar gerçekleştirmiştir (Bulduk, 2006). Bilim eğitiminde bilgi üretimi, yaratıcılık, zekâ gelişimi, araştırmacılık gibi terimler yaygın hale getirilmiştir.

Guilford'un çabalarıyla "gifted" şeklinde adlandırılan yaratıcı bireylerin saptanmasına ve eğitilmesine ilişkin yaklaşımlar, psikoloji ve eğitim bilimleri açısından devrim niteliğinde gelişmelerdir (Bulduk, 2006). Günümüzde Amerika Birleşik Devletleri'nin eğitim yapılanması ve uygulamaları eyaletlere göre farklılık gösterebilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri Eğitim Departmanı (United States Department of Education) misyonunu şu şekilde tanımlamaktadır: "Öğrenci başarısını desteklemek, küresel rekabet için hazırlamak, eğitimde mükemmelliğe ulaşarak, eğitime erişimde eşit fırsatlar sağlamak." (<http://www2.ed.gov>). ABD'de eğitim

hedeflerinin belirlenmesinde federal yönetim, eyalet yöneticileri, yerel politikacılar, özel ilgi grupları, toplumsal örgütler ve profesyonel eğitim örgütleri söz sahibidir. 1979 Amerikan kanunlarına göre belirlenen eğitim amaçları, ABD Eğitim Departmanlığı'nda belirtilen şekliyle aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Federal bağlılığı güçlendirerek her birey için eğitime erişimde eşit fırsatları garanti altına almak
- Eyaletlerin, yerel bölge okullarının, özel sektörün, kar amaçsız kamu ve özel eğitim araştırma kuruluşlarının, toplum destekli kuruluşların, ebeveynlerin ve öğrencilerin girişimlerini destekleyerek eğitimde kaliteyi arttırmak
- Eyaletlerin eğitim programlarına yönelik artan kamu, ebeveyn ve öğrenci ilgilerini teşvik ederek güçlendirmek
- Eyalet sistemleri tarafından desteklenen araştırma, değerlendirme ve bilgi paylaşımlarına yönelik eğitsel faaliyetlerin niteliğini ve işlevselliğini geliştirmek
- Eyaletlere ait eğitim programları arasındaki iletişim ve koordinasyonu geliştirmek
- Eyaletlerin eğitim etkinliklerinin yönetimini geliştirmek

Eyaletlerin eğitim programlarının başkanlığa, meclise ve halka hesap verebilirliğini arttırmak (<http://www2.ed.gov>, 2013). Amerikan eğitim sisteminin öncelikli amaçları genel olarak aşağıdaki şekilde açıklanabilir: (<http://www2.ed.gov>, 2013).

- Tüm çocuklar için doğumdan lise eğitimine kadar öğrenme çıktılarını geliştirmek
- Öğrenmeyi geliştirerek daha fazla öğrencinin daha etkili öğretmenlere sahip olmalarını desteklemek.
- Ülkedeki düşük performanslı okullar için modeller sunarak başarılı kılmaya çalışmak ☑
Bilimsel veriler dâhilinde kararlar alarak öğretimi geliştirmek

Eğitim hayatları boyunca öğrencilerin yeteneklerini geliştirmek ABD Eğitim Departmanlığının 2014-2018 stratejik planında yer alan öncelikli olarak geliştirilmesi ve uygulanması gerekli görülen eğitim amaçlarının yer verildiği temalar aşağıdaki gibi sıralanabilir: (<http://www.ed.gov>, 2013)

- Lise sonrası eğitim, kariyer, teknik eğitim ve yetişkin eğitimi
- İlköğretim ve ortaöğretim
- Erken çocukluk eğitimi
- Eşitlik ve adalet
- Eğitim sisteminin ve eğitim kapasitesinin sürekli iyileştirilmesi

2.3. Eğitimde Federal Hükümetin Rolü

- Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak.

- Yerel çabaları, özel sektörü, toplumsal örgütleri, velileri ve öğrencileri eğitimin kalitesini geliştirmeye yönelik teşvik etmek.
- Toplumun, velinin ve öğrencilerin eyalet eğitim programlarına ilişkin ilgilerini arttırmak.
- Ar-Ge faaliyetlerini yürütmek.
- Federal finans kaynaklarından eğitime ayrılanları yönetmek.

2.4. Eğitimde Eyaletlerin Rolü

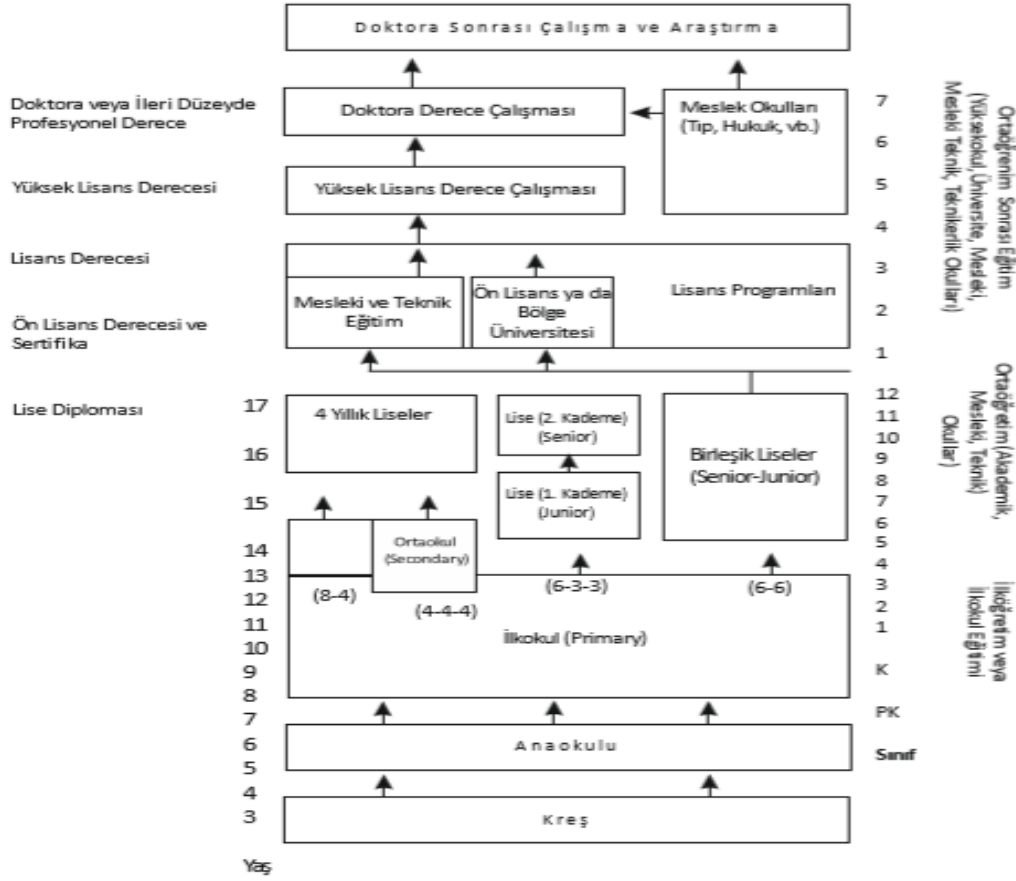
Eğitim etkinliklerinin yürütülmesi konusunda yasal yetki ve sorumluluklar bazılarında eyalet meclislerine aittir. Bazılarında ise daha alt birim olan bölge idarelerine bırakılmıştır. Eyaletler düzeyinde eğitimden sorumlu birimler şunlardır:

- Eyalet Eğitim Kurulu: En yetkili birimdir.
- Eyalet Eğitim Müdürü: Vali tarafından atanır eğitim konusunda uzmanlık aranır.
- Eyalet Eğitim Dairesi: Eğitimle ilgili teknik işleri yürütür.

2.5. Eğitimde Eyalet Eğitim Kurulunun Rolü

- Eğitimle ilgili yasaları uygulamak
- Eyalet eğitim dairesine personel almak
- Eğitim, öğretim, öğretmen ve idareciler için standart belirlemek
- Eyalet eğitimi için ayrılan kaynağı idare etmek
- Okulların gelişimi için planlar yapmak
- Danışmanlıklar kurarak veri toplamak
- Personel, öğrenci yönetmeliği, sınavlar ve değerlendirme, okul eğitim programları ve okul tesisleri için standartlar belirlemek
- Eğitim bölgesi yapısını belirlemek
- Eyaletlerde atama işlemlerini gerçekleştirmek
- Zorunlu eğitime ve okul yılının uzunluğuna karar vermek

2.6. Ülkenin Eğitim Sistemi Şeması

(<http://www.ed.gov>)

Amerikan ulusal eğitim istatistikleri (NCES - National Center for Education Statistics) verilerine göre, okulöncesi eğitim, anaokulu öncesi ve anaokulu olarak devlet okullarında ve özel okullarda eğitim vermektedir. Ayrıca erken çocukluk dönemi gelişimine yönelik özel kreşler 3 - 5 yaşları arası çocukları kabul etmektedir. Birincil olarak adlandırılan eğitim süreci için (primary education) ilköğretim okullarında eğitim 6 yaşında başlar ve 6 yıl sürer. İkincil olarak adlandırılan eğitim (secondary education) iki kademeye ayrılır. Alt ikincil eğitim (lower secondary education) ortaokullarda veya junior liselerde (junior high school) 7. sınıftan 9. sınıfa kadar 3 yıl sürer. Üst ikincil eğitim (upper secondary school) liselerde 3 yıl sürer ve 10. sınıftan 12. sınıfa kadardır. İkincil eğitim sonrası eğitimde (postsecondary), üçüncül olmayan eğitim (non-tertiary) toplum kolejlerinde (community college) ve özel, kar amaçlı okullarda 6 aydan 1 yıla kadar mesleki eğitim sertifikası veren okullarla birlikte yürütülür. Mesleki, teknik yüksek eğitim, toplum kolejlerinde 2 yıl sürmektedir ve önlisans derecesi (associate degree) ile noktanır. Akademik yükseköğretim, lisans (undergraduate) eğitimi ve lisansüstü (graduate) eğitim olarak ikiye ayrılır. İlk kademe, 4 yıl sürer ve lisans derecesi (bachelor's degree) ile sona erer. İkinci kademede yüksek lisans derecesi (master degree) ve tıp, hukuk gibi programlarda profesyonel sertifika veya profesyonel derece ile karşılık bulurken doktora programları ile tamamlanır. Örgün eğitimin yanı sıra ABD'de geliştirilen çalışmalarla yaygın eğitime çeşitli destekler sağlanmaktadır. Yetişkin eğitimi, okur-yazarlık eğitimi, meslek eğitimi, hobi eğitimleri vb. yaygın eğitim hizmetleri, eyaletlerde farklılık göstermek kaydıyla hizmet sağlamaktadır (<http://www.ed.gov>; NCES, 2003).

2.7. Eğitim Sisteminde Kademeler ve Geçiş Sınavları

OKULÖNCESİ EĞİTİM

ABD’de okulöncesi çağındaki çocuklara genelde devlet okullarına bağlı anaokullarında (kindergarten) eğitim verilir. 4-5 yaşları arasındaki çocuklar eğitim görür ve 1-2 yıl sürer. Okulöncesi eğitim mecburî değildir ve çocukları okula hazırlayıp, kendilerine güvenlerinin sağlanması temel amaçtır (Demirel, 2000). Kreşlerde ve okulöncesi sınıflarda öğrencilerin bütünsel olarak gelişimleri önemsenmekte; dil, sosyal, drama, resim, müzik, oyun vb. becerileri geliştirilmeye çalışılmaktadır. “Erken çocukluk eğitimi” olarak adlandırılan okulöncesi eğitim ABD’de bağımsız faaliyet gösteren anaokulları, çocuk yuvaları, gündüz bakım evleri ile ilkokulların bünyesinde yer alan anasınıfları (K-kindergarten) ve kreşler (PK-prekindergarten) gibi çeşitli kurumlar aracılığıyla yapılmaktadır (<http://www.ed.gov>). ABD’de okulöncesi eğitim, kar amacı gütmeyen ve işbirlikli okullar, kiliseye bağlı okullar, yerel okullar, özel okullar ve Montessori okulları gibi farklı yöntemlerle uygulanmaktadır (justlanded.com, 2014). ABD’de devam edilen eğitim sistemi içerisinde okulöncesi eğitim, bir başka deyişle erken çocukluk eğitimi, eyaletlerde farklılaşabilecek esnekliğe sahip bir yapıdadır ve çeşitli eğitim programları ile yürütülmektedir. Bunlar “Early Reading First, Family Literacy, The Special Education Preschool Grants, The Special Education Grants For Instantants nd Families, Early Childhood Educator Professional Development Program, Technical Assistance and Dissemination to Improve Services and Results for Children with Disabilities, Personnel Preparation to Improve Services and Results for Children with Disabilities, The Reading is Fundamental, Ready to Learn Television, Foundations for Learning Grants, Parent Programs” şeklinde çeşitlendirilmiştir (<http://www.ed.gov>). Belirtilen okulöncesi eğitim programlarının daha çok okuma, okuryazarlık, öğrenme güçlüğü, özel eğitim, ebeveynlerin eğitimi ve öğrenmeye temel oluşturma gibi özellik ve durumlar üzerinde vurgulamalar yapıldığı söylenebilir. Okulöncesi düzeyinde okullaşma oranı için ABD’de eyaletlere göre farklılıklar bulunsa da %100’e ulaşmak hedeflenmektedir. ABD’de toplamda bakıldığında, 2012 yılı itibariyle bu oran %97’yi bulmaktadır (<http://www.ed.gov>).

İLKÖĞRETİM

İlköğretimin temel amacı 6-12 yaş arasındaki çocukların genel gelişmelerini sağlamak, temel bilgi, beceri ve öğrenme için uygun ortam oluşturarak, öğrencilere olumlu davranış kazandırmaktır. Bu seviyede resmi ve özel bütün okullardaki sistemin ve ders planının aynı olmasına dikkat edilir. En yaygın okul biçimi 6 yıllık ilkokul (Elementary veya Primary School) modelidir (Demirel, 2000). İlköğretimin temel hedefi çocukların bilişsel ve sosyal yönlerini, zekâlarını geliştirmektir. İlköğretim kademesinde öğrenciler; tarih, okuma-yazma, konuşma, matematik, resim ve müzik alanlarında eğitim almaktadır (Erdoğan, 1997). Okullar için dönem genellikle eylül ayında başlar ve hazirana kadar 9 ay boyunca devam eder. Bazı eyaletlerde okullar sonbahar, kış ve ilkbahar dönemlerinde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Günlük olarak ilköğretimde dersler sabah 8.30’dan 15.00’e veya 15.30’a kadar devam eder. Okul derslerinden sonra programlara ek etkinlikler, sosyal ve sportif aktiviteler gerçekleştirilmektedir (justlanded.com, 2014). Okulöncesi dönemden sonra ilköğretime geçiş eyaletlere göre farklılıklar göstermektedir. Bu konuda 4 farklı geçiş modeli bulunmaktadır.

Bunlar: (Güçlü ve Bayrakçı, 2004).

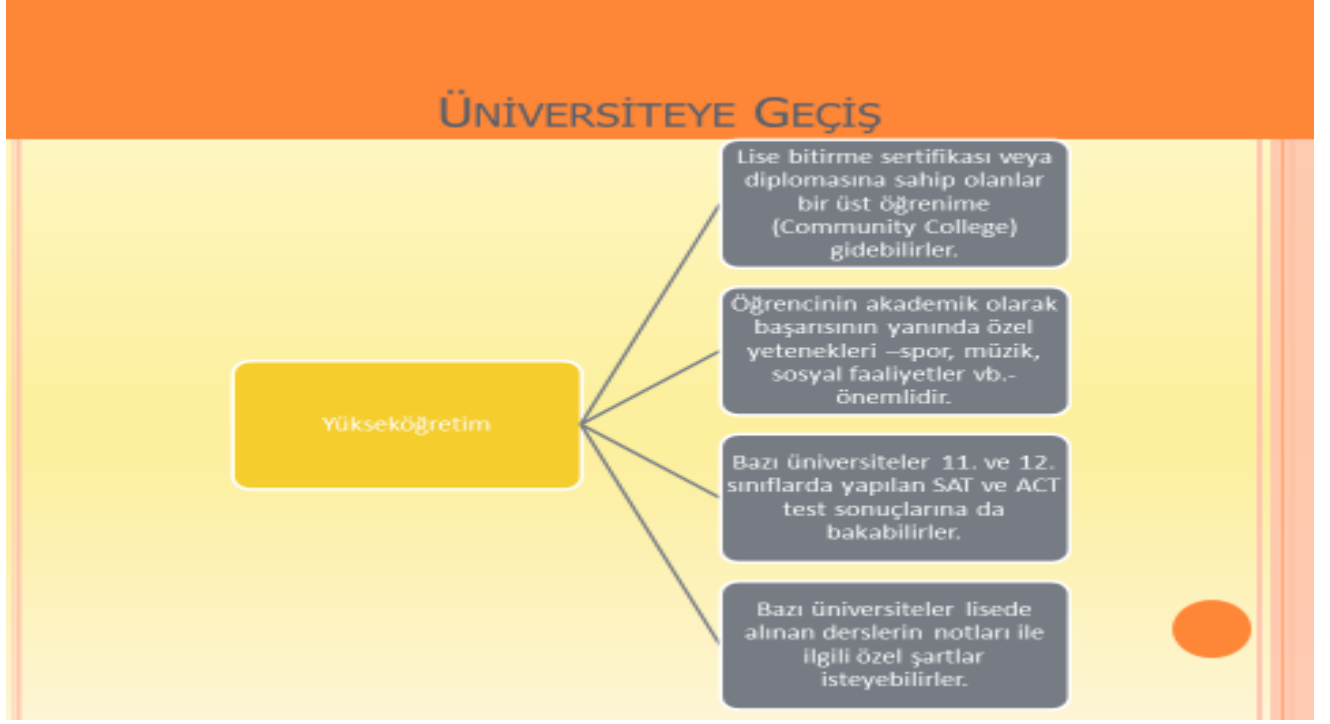
- 6 yıl ilkokul + 6 yıl lise
- 8 yıl ilköğretim +4 yıl lise
- 6 yıl ilkokul + 3 yıl ortaokul + 3 yıl lise
- 4 yıl ilkokul + 4 yıl ortaokul + 4 yıl lise

ABD’de zorunlu eğitim kapsamında ilk ve ortaöğretim toplam 12 yıl sürmektedir. İlköğretim ve ortaöğretim okullarının yapısı eyaletlere ve okul bölgelerine göre farklılık gösterse de genel olarak ilköğretim 6-8 yıl arasında sürmektedir. İlköğretili 4-6 yıl arasında süren ortaöğretim izlemektedir. Ortaöğretim okulları genelde ortaokul ve lise olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Bölgelere bağılı olarak ortaokul genelde 6.-8. veya 7.-8. sınıfları, lise ise genelde 9.-12. sınıfları kapsar. İlköğretimde okullaşma oranı 2012 itibariyle %96’ya ulaşmıştır ve hedef tüm öğrencilerin bu eğitim kademesinden geçerek zorunlu (12 yıl) eğitimi tamamlamalarıdır (<http://www.ed.gov>). İlköğretim düzeyinde öğrenciler, temel becerilerini geliştirmeyi amaçlayan dersler almaktadır. Bunlar: okuma, yazma, matematik, tarih, coğrafya, el işi, müzik, fen bilimleri, sanat ve beden eğitimi gibi derslerdir. Yabancı dil eğitimi için ise, bazı eyaletlerde ve okul bölgelerinde ilköğretim kademesinde giriş seviyesinde bir eğitim verilebilmektedir (justlanded.com, 2014)

ORTAÖĞRETİM

7. veya 9. sınıfta başlayıp 12. sınıfın sonuna kadar devam etmektedir.6 yıllık ilköğretimden sonra, ortaöğretim Junior High (3 yıl ortaokul) ve Senior High (3 yıl lise)’ dan oluşur. Ortaöğretim okulları ilköğretim eğitimi bitiren her öğrenciyi sınavsız kabul eder. Ortaöğretimin 1. devresinde (junior) mesleki rehberliğe önem verilir. Ortaöğretimin 2. devresinde (senior) ise temel derslerin yanı sıra üniversiteye hazırlık, mesleki ve genel amaçlı dersler sunulur. Öğrenciler temel bir alan ve bir de yan alan seçerler. Deneysel bilimler (Genel Fen Bilimleri, Biyoloji, Kimya, Fizik), yabancı dil eğitimi, sağlık ve beden eğitimi gibi eğitimler verilmektedir. Çekirdek program derslerini almaları gerekmektedir. Bu dersler: İngilizce, matematik, fen bilimleri, sağlık, beden eğitimi, sosyal çalışmalar, Amerikan tarihi ve yönetimi, coğrafya, dünya tarihi ve toplumsal sorunlar dersleridir. Ders geçme esası hakimdir. Temel derslerin dışında yaratıcı yazım, gazetecilik, komünizm, azınlıklar tarihi gibi seçmeli dersler bulunmaktadır. Değerlendirme genelde A dan F ye kadar harf notlarıyla yapılır. Bir üst eğitim kurumuna geçerken veya iş başvurusunda ‘ transkript ‘ önemlidir. Mesleki eğitime yönelmek isteyen bazı özel amaçlı liseler ve büyük mesleki teknik okullar ortaöğretim düzeyinde teknik programlar uygular. Bu öğrencilere diploma yanında mesleki yeterlik belgesi de düzenlenmektedir. Lise öğrencileri için bir ulusal sınav veya kurs uygulaması yoktur. Fakat eğitimciler liseden mezun olacak öğrencilerden beklenen yeterlilik şartları için bir genel standartlar listesi uygulamaya koymuşlardır. Günlük anlamda, ortaöğretimde dersler 7.30’da başlar ve 14.00’da veya 14.30’da sona erer. Okul derslerinden sonra programlara ek etkinlikler, sosyal ve sportif aktiviteler gerçekleştirilmektedir (justlanded.com, 2014). 14-18 yaş grubundaki öğrencilere geniş bir yelpazede akademik ve seçmeli dersler sunan büyük, çağdaş liseler, 20. yüzyılın ortalarında Amerikan eğitiminin demirbaşları olarak yerlerini iyice sağlamışlardır. Lise öğrencileri ayrıca çeşitli kulüp, etkinlik, spor programı, mesleki-eğitim ve ders programı dışındaki diğer faaliyetler arasından dilediklerini seçebilmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİM

ABD’de yükseköğretim sistemi **lisans derecesi (bachelor), yüksek lisans derecesi (master) ve doktora derecesi (phD)** veren okullardan oluşmaktadır. Yükseköğretimde lisans derecesi incelendiğinde, Lisans programları, Mesleki ve teknik programlar şeklinde eğitim verilmektedir (<http://www.ed.gov>). Yükseköğretim kurumları, öğrencilerini kendisi seçmektedir. Öğrenciler kabul edilirken ortaöğretim notları, ülke genelinde verilen G.R.E. ve M.A.T. gibi genel yetenek ve başarı testlerinden alınan puanlar ve öğretim elemanlarından alınan referans mektupları ölçüt alınır. 18 yaş: Freshman (Üniversite 1. sınıf ya da Kolej 1. Sınıf) , 19 yaş: Sophomore (Üniversite 2. sınıf ya da Kolej 2. sınıf. Koleji bitirenler Associate Degree / Önlisans Diploması almaya hak kazanırlar.),20 yaş: Junior (Üniversite 3. sınıf),21 yaş: Senior (Üniversite 4. sınıf. Başarı ile mezun olan öğrenciler Bachelors Degree / Lisans Diploması almaya hak kazanırlar.) olarak adlandırılırlar.

Üniversitelerin programları oldukça esnektir ve farklı programlardan alınan ders ve krediler saydırılabilmektedir (Erdoğan, 1997). Yükseköğretim kapsamında iki yıllık yüksekokulların büyük bir kısmı bölgesel olarak idare edilir ve finansmanı halk tarafından ya da bölgesel olarak sağlanır. İster kamuya ait isterse özel olsun yükseköğretim kurumları özerktir (Güçlü ve Bayrakçı, 2004). Amerikan lisans programları normalde dört yıl, ön-lisans programları iki yıl sürer. Öğretim yılı okullar tarafından belirlenir ama genellikle iki dönemden oluşur ve Eylül ile Mayıs arasında yer alır. Diplomaya hak kazanmak için her öğrenci belli bir sayıda kredi toplamalıdır. Alınan her dersin belirli bir sayıda kredisi vardır. Alınan her ders için öğrenciler çalışmanın sürekli değerlendirmesine dayalı bir not alırlar. Not ortalaması veya GPA, her ders için verilen harf notlarının sayısal olarak eşdeğerleri kullanılarak hesaplanır. Bu öğrencinin diploma programını ne kadar başarıyla uyguladığını değerlendirmek için kullanılır. Hepsi değilse

de kolejlerin çoğu uluslararası adayların giriş testlerine girmesini şart koşar. Bunlar Akademik Değerlendirme Testi (SAT-I) veya Amerikan Kolej Testi (ACT) Değerlendirmesidir. Bazıları ayrıca (SAT-II) Konu Testi'ni de isteyebilir (<http://turkish.turkey.usembassy.gov>; <http://www.usemb-ankara.org.tr>). Ülkede tüm eyaletlerde yer alan kamu ve özel üniversitelerde birçok alanda ve bilim dallarına yönelik lisans, yüksek lisans, doktora ve doktora sonrası eğitim verilmektedir. Derecelerin tamamlanması için gereken süre programına göre değişir: Master derecesi için en az 12 en çok 24 ay, doktora derecesi için ise lisans derecesinin üstüne 5 yıldan 8 yıla kadar süre gerekir. Akademik yıl 9 ay sürer ve sömestr, trimestr veya çeyrek yıla bölünür. Sınıf çalışmaları saat, kredi veya ünite ile ölçülür. Geçer notlar "A", "B", "C" ve "D"dir. Bazen ondalık sistem de kullanılır. Yüksek lisans öğrencilerinin programa devam edebilmeleri ve derecelerini alabilmeleri için genellikle ortalama "B" notunu tutturmaları gerekir ve tez çalışmaları gerçekleştirildikten sonra mezun olunur. Aynı durum doktora seviyesi için de geçerlidir. Amerika Birleşik Devletleri'nde yüksek lisans ve doktora programları veren kurumlar kolej, üniversite veya enstitü olarak adlandırılır. Aralarındaki başlıca fark derece seviyeleri ve konulardaki uzmanlık seviyeleridir. Amerika Birleşik Devletleri'nde yükseköğrenim, 373 milyar dolar gibi bir maliyete sahip olan ve gayrisafi milli hasılanın neredeyse yüzde 3'ünü tüketen muazzam büyüklükte bir sektör durumundadır. Özellikle özel kurumlarda okumayı tercih eden öğrenciler için, yükseköğrenim ve üniversite maliyetleri epey yüksek olabilir. Çünkü bu kurumlar eyalet veya federal hükümetten maddi destek almamaktadır.

Eğitimde herkese eşit erişim olanağı sağlamak için, Amerika Birleşik Devletleri öğrencilere çok geniş çapta maddi yardım ya da kredi programı sunmaktadır. Her 10 öğrenciden 7'si bir çeşit maddi destek alır. Bu kapsamda, birlikte sunulan burs, kredi ve iş fırsatları gibi çeşitli olanaklar, tam-zamanlı okuyan öğrencilerin yaşam masraflarına ve okul ücretlerini ödemelerine yardımcı olmaktadır. Amerika'nın her türlü yükseköğretim kurumları kayıt oranlarını koruyabilmek amacıyla yeterli sayıda öğrenci kabul ederken, aynı zamanda ülkenin en parlak öğrencileri için de rekabet etmek zorunda kalırlar. Massachusetts Institute of Technology (MIT), California Institute of Technology (Caltech), Stanford University, Brown, Columbia, Cornell, Dartmouth, Harvard, Pennsylvania, Princeton, Yale gibi en saygın Amerikan üniversiteleri, hem devlet hem de özel, her kontenjan boşluğu için yüzlerce başvuru almaktadır. Öte yandan, notları iyi olan ve üniversite sınavlarında başarılı sonuçlar alan çoğu lise mezununun yükseköğretim kurumlarından yüzlerce davet aldıkları da bir gerçektir.

2.9. Teknoloji Enstitüleri

Amerika'da oldukça yaygın olan Teknoloji Enstitüleri her yönden dört yıllık üniversitelere eş eğitim veren kurumlardır. Özellikle Fen ve Mühendislik Bilimlerinde öğretim ve araştırma olanağı sunmak amacıyla kurulmuş olsalar da, Teknoloji Enstitülerinin bazılarında Sosyal Bilimler alanlarında çok kuvvetli programlar mevcuttur. Teknoloji enstitülerinin bazılarında lisansüstü programlar vardır.

2.10. Liberal Art Kolejlere

Bu okullar da aynı üniversiteler gibi dört yıllık eğitim ve lisans derecesi vermektedirler. Üniversitelerden ayrılan özellikleri sınıfların daha küçük olması (en büyük sınıflar 25-30 öğrencidir), genelde büyük yerleşim yerlerinden uzakta bulunmaları ve en önemli özellikleri,

henüz ne okumak istediğine karar veremeyen öğrencilere ilk iki yıl genel bir eğitim sürecinin ardından, uzmanlaşmak istedikleri alana yönelme fırsatını sunmalarıdır.

2.11.Yabancı Dil Eğitimi

ABD’de var olan dil çeşitliliğine rağmen örgün eğitim kapsamı İngilizceye ağırlık vermektedir. Her eyaletin K-12 devlet okullarında göçmen öğrencilerin eğitimiyle ilgili çeşitli programlar ve kurallar mevcuttur. Göçmen öğrenciler öncelikle İngilizce yeterlik sınavına alınırlar. Geçebilirlerse İngilizce örgün eğitim sistemine devam ederler. Geçemeyenler için ise birkaç program seçeneği vardır. Bunlar Geçişken İki dilli Eğitim (erken çıkışlı), Anadili Geliştirici ve Korumacı İki dilli Eğitim (geç çıkışlı) ve İkinci Dil olarak İngilizce(ESL) dersleridir.

1.Geçişken İki dilli Eğitim, erken çıkışlı (Transitional Bilingual Education, early exit): Eğitim 1 ile 3 yıl arasında sürer. Göçmen öğrenci eğitime anadilinde başlar, kısa zamanda İngilizceye geçiş yapıp anadilini bırakması öngörülür. Öğrenci bu program sonunda Jim Cummins’in BICS (Basic Interactional Communication Skills) diye adlandırdığı kişilerarası temel bildirişimsel becerilerini geliştirir, ancak CALP (Cognitive Academic Language Proficiency) adını verdiği bilişsel akademik dil yeterliliklerini geliştiremez. Bu erken çıkışlı, yani 1-3 yıl arası süren, iki dilli eğitim programları ne yazık ki eksiltici iki dilliğe yol açmaktadır (subtractive bilingualism) çünkü göçmen dili, öğrencinin İngilizce eğitime geçiş yapabilmesi için bir araç olarak kullanılır ve geçiş yapılabilecek seviyeye geldiğinde terkedilir. Öğrenci eğitimine tamamen İngilizce devam etmek için İngilizce yeterlilik sınavlarına girer; geçince İngilizce örgün eğitime devam eder. Yani anadilinde tek dilli iken bu eğitim programı sonunda İngilizcede tek dilli durumuna gelir.

2. Anadili Geliştirici ve Korumacı İki dilli Eğitim, geç çıkışlı (Developmental and Maintenance Bilingual Education, late exit): 5 ile 7 yıl sürer. Yukarıda açıklanan geçişken programlara kıyasla daha uzun sürdüğü için geç çıkışlı olarak adlandırılır. En çok bilinen türü Çift Yönlü-İki dilde Yoğunlaştırılmış (Two-Way-Dual Language Immersion) programlardır. Hem İngilizce, hem de göçmen dilinin öğretildiği bu programlarda sınıflar yarı yarıya anadili İngilizce olan öğrenciler ile göçmen öğrencilerden oluşur. Eğitim dili, öğrencilerin seviyelerine göre yüzdelerle belirlenir. Örneğin, ilk yıllarında %60 İspanyolca, %40 İngilizce eğitimle başlayan bir sınıfta amaç, zamanla öğrencileri her iki dilin eşit düzeyde kullanıldığı dil seviyesine getirmektir. Öğrenciler 5-7 yıl gibi uzun süre İngilizce ve diğer dilde eğitim aldıkları için her iki dilde de kişilerarası temel bildirişimsel becerilerini ve bilişsel akademik dil yeterliliklerini geliştirirler. Dilbilimsel araştırmalar 5 veya 7 yıldan önce bilişsel akademik dil becerilerinin geliştirilemeyeceğini öngörmektedir; bu nedenle bu programlar göçmen nüfusun eğitimlerinde daha başarılı olmasını sağlamaktadır. Göçmen öğrencilere ikinci dil İngilizceyi, anadili İngilizce olan öğrencilere de yabancı dil olarak diğer dili öğreten bu kapsamlı çift yönlü iki dilde yoğunlaştırılmış programlar, bir öncekinin aksine, ekleyici iki dilliğin (additive bilingualism) oluşmasını sağlar. Öğrenci anadilinde veya İngilizcede tek dilli iken bu eğitim programı sonunda her iki dile de hakim, iki dilli ve iki kültürlü duruma gelir.

3.İkinci Dil Olarak İngilizce (ESL) dersleri: Yukarıda belirtilen, okulların durumuna ve öğrenci sayısına göre yöneticilerin kararıyla açılan iki dilli eğitim programlarının kapsamında, göçmen öğrencilere ikinci dil olarak İngilizce dil dersleri (ESL) de vardır. İlginçtir ki, göçmen öğrencinin anadilinde eğitime başlaması veya iki dilli eğitime devam etmesi belirli koşullar dışında eyaletlerce şart koşulmazken, İngilizce derslerine devamı zorunludur. İngilizce dersleri iki dilli

eğitim programının dışında öğrencilere ek ders olarak verilebilir, örgün eğitim sınıflarındaki derslerini takviye edebilir.

ABD'deki Türk toplumuna hizmet verebilecek iki dilli programlar maalesef bulunmamaktadır. Türkçe dersleri verilen özel okullar veya hafta sonu yer alan toplum okulları olsa da, devlet okullarında Türkçe-İngilizce iki dilli programların olmayışı, Türkçe'nin bu ülkedeki devamlılığı için bir risk oluşturmaktadır. Bu nedenle Amerika'daki Türk toplumuna önemli görevler düşmektedir. ABD'deki çoğu başarılı iki dilli eğitim programlarının kurulup gelişmesi, öğrenci velilerinin çabası ve iki dilli eğitimi savunmaları sayesinde gerçekleşir.

ABD'de birçok İngilizce dil programı sunan eğitim kurumu vardır. Bu programlar üniversiteye gidecek öğrenciler için yoğun akademik İngilizce programlarından, mesleki İngilizce ya da Amerikan kültürünü içeren programlara kadar çok çeşitlidir.

2.12.Özel Eğitim

Özel Eğitim normal ve özel öğretimin kaynaştırılmasının yanı sıra özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar için devlet destekli okullar hizmet vermektedir. Özel Eğitim, Amerikan devlet okullarında başlı başına bir uzmanlık olarak değerlendirilmektedir. Özel eğitime gereksinimi olan çocuklar genellikle normal sınıf ortamından alınıp daha az öğrencinin bulunduğu özel sınıflara yerleştirilip yavaşlatılmış eğitime tabi tutuluyorlar. Burada amaç, öğrencinin zorlandığı konuları oldukça basite indirip konuları hazmederek ilerlemesini sağlamaktır.

2.13.Mesleki ve Teknik Eğitim

Mesleki eğitimin başlıca amacı öğrencilerin belli bir iş ya da mesleki alanda bilgi ve becerisini arttırmaktır. Mesleki eğitim çerçevesinde kişiye iş bulabilmek için nitelik kazandırmak ya da mevcut işiyle ilgili becerisini geliştirmek amacıyla 400'den fazla eğitim programı uygulanmaktadır. Mesleki eğitim, genelde liseden sonra 2 yıldır ve yüksekokullar sistemi içerisinde yer alır. Ayrıca mesleki eğitime yönelmek isteyen bazı özel amaçlı liseler ve büyük mesleki teknik okullar ortaöğretim düzeyinde teknik programlar uygular. Bu öğrencilere diploma yanında mesleki yeterlik belgesi de düzenlenmektedir. Bu kuruluşların önde geleni "The National Research Center for Career and Technical Education (NRCCTE)" Kariyer ve Teknik Eğitim Ulusal Araştırmalar Merkezi adlı kuruluştur. Mesleki ve teknik eğitimi geliştirmek ve bununla birlikte Amerikan ekonomisini geliştirip kalkındırmak için ABD Eğitim Departmanlığı tarafından birçok çalışma ve projeler sürdürülmektedir (usembassy.gov, 2014). Ortaöğretim (Lise) sonrası öğrencilere mesleki, teknik, akademik yeteneklerini geliştirmek ve meslek alanlarına yönelik uzmanlık becerilerini arttırmak için eğitim verilmektedir. Mesleki ve teknik eğitimde dört temel prensip benimsenmiştir: "İşbirliği, Uyum, Hesap verebilirlik, Yenileşme." Bu temel prensipler kapsamında, ABD Eğitim Departmanlığının mesleki ve teknik eğitime 2013 yılı için 1.1 milyar dolarlık bir yatırım planı bulunmaktadır. Sanayileşmenin paralelinde teknik eğitimin kalitesini arttırmak amaçlanmaktadır. Bu amaca yönelik olarak ABD, harcama durumlarına göre değişmek şartıyla eyaletlere eğitim fonlarının %85'ini teknik eğitime destek için harcamalarını önermektedir (<http://www.ed.gov>). Eyalet hibeleri, eyaletlerde ve yerel bölgelerde, lise, halk eğitim ve bölgesel teknik okullarda öğrenim gören öğrencilerin akademik, mesleki ve teknik becerilerini geliştirmelerini desteklemektedir. Mesleki ve teknik eğitimi

destekleme programı, bu alanda geliştirilen projeler, programlar ve hizmetler kariyer-teknik eğitimde kaliteyi arttırmaya yönelik ve nüfusun ihtiyaçları göz önünde bulundurularak çalışmalarını sürdürmektedir. Kariyer ve teknik eğitim projelerinden “Perkins IV (2006)” ile birçok eyaletin de katılımıyla kalkınmayı ve teknik eğitimde bölgesel gelişimi sağlayacak geliştirme faaliyetleri devam etmektedir (<http://www2.ed.gov>). Türkiye’de yükseköğretim düzeyindeki mesleki ve teknik eğitimle bağdaştırıldığında yapı, program ve öğrenci profili bakımından Türkiye’deki Teknik Eğitim Fakülteleri’ne (yeni adları Teknoloji Fakültesi) en çok benzeyen model, ABD’de bulunan ve mühendislik fakülteleri dışında, mühendislik teknolojisi alanında lisans öğretimi veren “Teknoloji Fakülteleri” veya “Teknik Okullardır”. Bu okullar, bir taraftan piyasaya yönelik olarak mühendislik takımının önemli bir üyesi olan “Teknolojist veya Teknoloji Mühendisi” yetiştirirken, diğer taraftan, iş deneyimine sahip mezunlarından isteyenlere yüksek lisans düzeyinde pedagojik formasyon eğitimi vererek, mesleki ve teknik öğretmen ile yönetici yetiştirmektedir (Akpınar, 2005).

ABD’deki mesleki ve teknik eğitim kurumları, web geliştiricisi, program yöneticisi, klinik laboratuvar teknisyeni, işlem ve araştırma analisti, satış temsilcisi, peyzaj ve saha işçisi, yönetici asistanı, masaj terapisti, bilgisayar programcısı, bakım ve onarım işçisi, tıbbi sekreter, radyoloji teknologu, optisyen, berber, kuaför, hasta bakıcısı, çocuk bakıcısı, ilaç teknisyeni, diş teknisyeni, garson, aşçı, musluk tamircisi, oto mekanik işçisi, boyacı, temizlik görevlisi vb. mesleki ve teknik alanlarda ihtiyaç duyulan ara elemanların yetiştirilmesi, teorik ve pratik eğitimlerini gerçekleştirmek için eğitimlerini sürdürmektedir. Bu meslek alanlarındaki eğitimler süresince staj olanakları eyaletlerde farklılık gösterebilmektedir (<http://www2.ed.gov>)

2.14.Evde Eğitim

Evde eğitim uygulaması günümüzde başta ABD, Kanada ve birçok Avrupa ülkesinde örgün eğitime alternatif olarak yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bu ülkelerde aileler tarafından evde eğitimin tercih edilme nedenlerinin başında okul çevresi ve okulda verilen eğitimle ilgili kaygılar; öğrenciyi belirli bir dini, felsefi ya da ahlaki yaklaşım doğrultusunda eğitime isteği; çocuğun bireysel ihtiyaçları ; finansal gerekçeler; ve gelişen uzaktan eğitim teknolojileri gelmektedir. Evde eğitim alan öğrencilerin akademik başarı durumlarının akranlarından daha iyi olduğu bildirilmektedir.

2.15.Öğretmen Yetiştirme

ABD’de öğretmenlik 4 veya 5 yıllık lisans ve lisansüstü olmak üzere iki düzeyde verilen eğitimle kazanılır. Kabulden önce öğretmenin niteliklerini oluşturacak birtakım özel beceriler, anlayışlar ve kişisel özelliklere sahip olup olmadıklarının saptanması gerekli görülmektedir. Bununla ilgili Öğretmen Eğitimi İçin Standartlar Saptama Konseyi şu esası belirlemiştir (Ataünal, 1994): “Kurumlar öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci kabulünde hem objektif hem de subjektif ölçütler uygular”. Bu ölçütler ise şunlardır: lise not ortalaması, referans mektupları, konuşma testi, mülakat, yazılı dil testi, fiziki sağlık raporu, G.R.E. ve M.A.T. gibi standart testler, davranış ile ilgili testler, kişilik testleri ve psikolojik sınavlardır (Ataünal, 1994). ABD’de öğretmen olabilmek için gerekli koşullar eyaletlere göre değişiklik göstermektedir. Ortak olarak belirlenen kriter ise öğretmenlerin en az lisans mezunu olmalarıdır. Öğretmen eğitimi, farklı grupların ve organizasyonların çalışmalarından etkilenmektedir (Erdoğan, 1997).

Ataünal'a (1994) göre, ABD'de öğretmenlik eğitimini bitirmek için gerekli ölçütler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Belirli bir kredi/saatlik dersi tamamlama
- Minimum not ortalamasını tutturmuş olma
- Uygulamalarda başarı sağlama (Gözetmen denetiminde en az 300-420 iş saati)
- Ulusal nitelikteki standardize testlerden belli bir başarı elde etme

Mezuniyet koşulundan sonra diğer koşulları eyaletler kendileri belirlerler. Mezun olanlara "geçici" öğretmenlik sertifikası verilir. 4 aşamalı sözlü bir sınavdan geçtikten sonra 1 yıllık sözleşme ile mesleğe başlarlar. İlk yıllarda yeteneği ve bilgisi sürekli olarak takip edilir ve rapor tutulur. "Sürekli" sertifika alabilmek için bazı koşullar yerine getirilmelidir.

Sürekli Sertifika Koşulları (Ataünal, 1994):

- En az 30 kredi-saatlik eğitim ve öğretim alanında master derecesine sahip olmak
- Bir yıl tam gün olarak öğretmenlik yapmak ve tavsiye mektupları getirmek
- Eğitsel Test Servisi tarafından yönetilen ulusal öğretmenlik sınavında başarı sağlamak.

Eyaletlerin birçoğunda ise okul müdürü olabilmek için yüksek lisans veya doktora derecesi gerekmektedir. Birçok eyalette öğretmenlikten emekli olma hakkını elde etmek için yüksek lisans derecesi istenmektedir. En az 4 yıllık lisans eğitiminde %45 teorik, %55 uygulama dersleri alınır. Öğretmenlerin ataması bölge düzeyindeki yetkililerce gerçekleştirilir.

2.16.ABD'de Öğretmenler İçin Hizmet İçi Eğitim

ABD'de her eyalet, öğretmenlerin öğretmenlik izinlerinin (sözleşmelerinin) devamı için gerekli meslek gelişim kriterlerini ve standartlarını kendisi belirlemektedir (MEB, 2006, s. 82). Gerçi eyaletler öğretmenlerin öğretmenlik izninin yenilenmesinde belli meslekî gelişim kurslarını tamamlamış olmalarını şart koşmakta iseler de, tamamlanan meslekî gelişimin kalitesini veya uygunluğunu genel anlamda denetlemezler. Eyaletler özellikle, bu eğitim programlarının istenen zamanda ve izin yenileme fırsatı olarak kullanılmasına odaklanırlar. Öğrencilerin öğrenmesine meslekî gelişimin etki edip etmediği hakkında veri toplanmasını nadiren isterler (Grossman & Hirsch, 2009, s. 1). Öğretmenler için sıkça, resmî nitelikte kurslar ve seminerler düzenlenmektedir. Yoğun katılım olanlar, genelde normal sınıflarda özürlü öğrencileri eğitime, alt gelir grubuna ait çocukların eğitimi, anadili İngilizce olmayan öğrencilerin eğitimi, çok kültürlü eğitim gibi kurslar ve seminerlerdir. Pek çok yerel okul bölge idaresinin de yine hizmet içi eğitim kapsamında öğretmen eğitimi merkezleri bulunmaktadır. Bu merkezlerde genellikle bir referans kitaplığı, görsel- işitsel kaynaklar kısmı, öğretim materyalleri geliştirme odaları, seminer ve konferans salonları bulunmaktadır. Hizmet içi eğitim ayrıca diğer okulların ziyaret edilmesi, kişisel durumlar için uzman kişilerce konferanslar verilmesi şeklindeki programlarla da desteklenmektedir (MEB, 2006, s. 82). Sendikalar ve öğretmen dergileri yaptıkları yayınlarla ve düzenledikleri seminerlerle, öğretmenlerin meslekî açıdan gelişmesine katkı sağlamaya çalışırlar (Erdoğan, 1998, s. 82). Okul bölge idareleri, öğretmenlerin bir üniversitedeki eğitim harçlarını karşılayıp ya da onları izinli sayıp meslekî toplantılara katılabilmeleri için seyahat masraflarını karşılayabilmekte, çalışma günlerinde belli zamanlarda resmî izinli sayılabilmekte, eğitimle ilgili başka kuruluşlarda çalışmasını onaylayabilmektedir. Öğretmenliği sırasında

yüksek öğretim kurumlarından dersler alarak ve hizmet içi eğitim programlarına katılarak meslekî gelişim sağlayanların ücretlerinde artış yapılabilir. Hizmet içi eğitim, bir öğretmenin öğretmenlik izninin yenilenmesinde ön şart olabilmektedir. Bu durum, öğretmenlerin belirli aralıklarla kendilerini geliştirmelerini sağlamaktadır.

2.17.ABD'ye Özgü Eğitimde Projeler

ABD'de "Hiçbir Çocuk Geride Kalmasın" Eğitim Reformu (No Child Left Behind)

2001 yılında geliştirilen ve tüm ülkeyi kapsayacak bir eğitim projesi olan "No Child Left Behind" uygulanmaya başlamış ve eyaletlerde bir reform olarak görülmüştür. (<http://www2.ed.gov/policy/elsec/guid/eseaflexibility/index.html>, 2001). Bu proje ile birlikte Amerikan anayasasında da kapsamlı ve köklü değişikliğe gidilmiştir. Bu proje ve kanun değişiklikleri ile amaçlanan en temel durum tüm bireylerin eğitime erişimde eşit fırsatlara sahip olmalarının istenmesidir. Çok kültürlü bir yapıya sahip olan Amerika Birleşik Devletleri'nde her eyalette, toplumun her kesimine hitap etmek amaçlanmış eğitim almayan veya alamayan hiçbir çocuğun kalmaması sağlanmaya çalışılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'nde çok kültürlü yapıdan bahsetmek gerekirse, Hispanik göçmenlerin daha çok Güney Batı bölgesine yerleştikleri ve bölgedeki nüfusun %25'ini oluşturdukları tahmin edilmektedir. Asya kıtasından gelen göçmenlerin ise batı sahillerine, Hawaii, New York, Boston, Chicago ve Houston'a yerleştikleri gözlenmektedir.

"Hiçbir Çocuk Geride Kalmasın" Eğitim Reformu çeşitli yapı ve kültürlere hitap etmek amacıyla gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. ABD eğitim sisteminde nitelik artırma arayışları halen devam etmektedir. Temel eğitim kapsamında ve "No Child Left Behind" projesine yönelik, 1965 yılında temelleri atılan yeni bir reform hareketi "Elementary and Secondary Education Act (ESEA)" 13 Mart 2010 tarihinde başlatılmış ve birçok kez değişikliğe uğramıştır. ABD Eğitim Departmanlığı yeni uygulanacak "Window-1, Window-2, Window-3 ve Title-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9" ve diğer kısımlar için tüm eyaletlerden görüş ve raporlar istenmiştir. Bu reform hareketi için eyaletlerden birçoğu görüş ve değerlendirmelerini belirtirken, bir kısmı da değerlendirme süreçlerine devam etmektedir. Bu proje, eyaletlerin farklı sınıf düzeylerine göre eğitim standartları oluşturmalarını ve bu standartlara uymayanların performansını artırmalarına yönelik adımlar atmalarını şart koşmaktadır. NCLB, 3. sınıftan 8. sınıfa kadar standart testler ile ölçülen okuma ve matematik konularında, öğrencilerin bilmeleri gerekenleri saptayacak eyalet hedeflerini belirlemeyi de öngörüyor. Okul performansı üzerine hesap verilebilirlik açısından kullanılan bu ve benzeri ölçüler, eyalet çapında yılda bir kez yayımlanan karnelerde toplanıyor. Eyalet ve yerel okul sistemleri performans düzeylerini artırmak açısından önemli ölçüde esneklik göstermelerine rağmen, bu yasa ile başarısız okullardan zaman içinde öğrencilerin alınması ve fonların kesilmesi öngörülmüyor. Başarısız okullarda öğrencisi olan veliler, çocuklarını başka devlet okulları veya özel statülü okullara yatay geçiş yoluyla gönderebilme hakkına sahiptir. Böyle öğrenciler özel ders veya başka özel hizmetler almaya da hak kazanırlar.

ABD'de "Eğitimde Başarıyı Fark Etme, Mesleki Mükemmellik ve İşbirlikli Katılımlı Öğretim" Projesi

ABD’de öğretmen eğitiminde ön planda bulunan ve çeşitli kriterler geliştirilerek öğretmenlerin nitelikli ve zamana uygun şekilde donanımlı, liderlik vasıflarıyla etkileyici öğretim yapabilen bireyler olarak yetiştirilmesini amaçlamaktadır.

Öğretmen eğitiminde, bu proje ile birlikte ele alınan kriterler aşağıda belirtilmiştir :

- Paylaşılan sorumluluk
- Liderlik
- Güçlendirme ve hazırlık
- Büyüme ve gelişim
- Değerlendirme
- Ödül ve ilerleme
- Okul iklimi
- Toplumla bütünleşme

Belirtilen kriterler öğretmen eğitiminde okullardan en iyi performansın elde edilmesi, okul-öğrenci-öğretmen niteliklerinin artırılması ve teknolojiyi de kullanarak güçlü bir eğitim sistemi düşüncesiyle hareket edilmektedir.

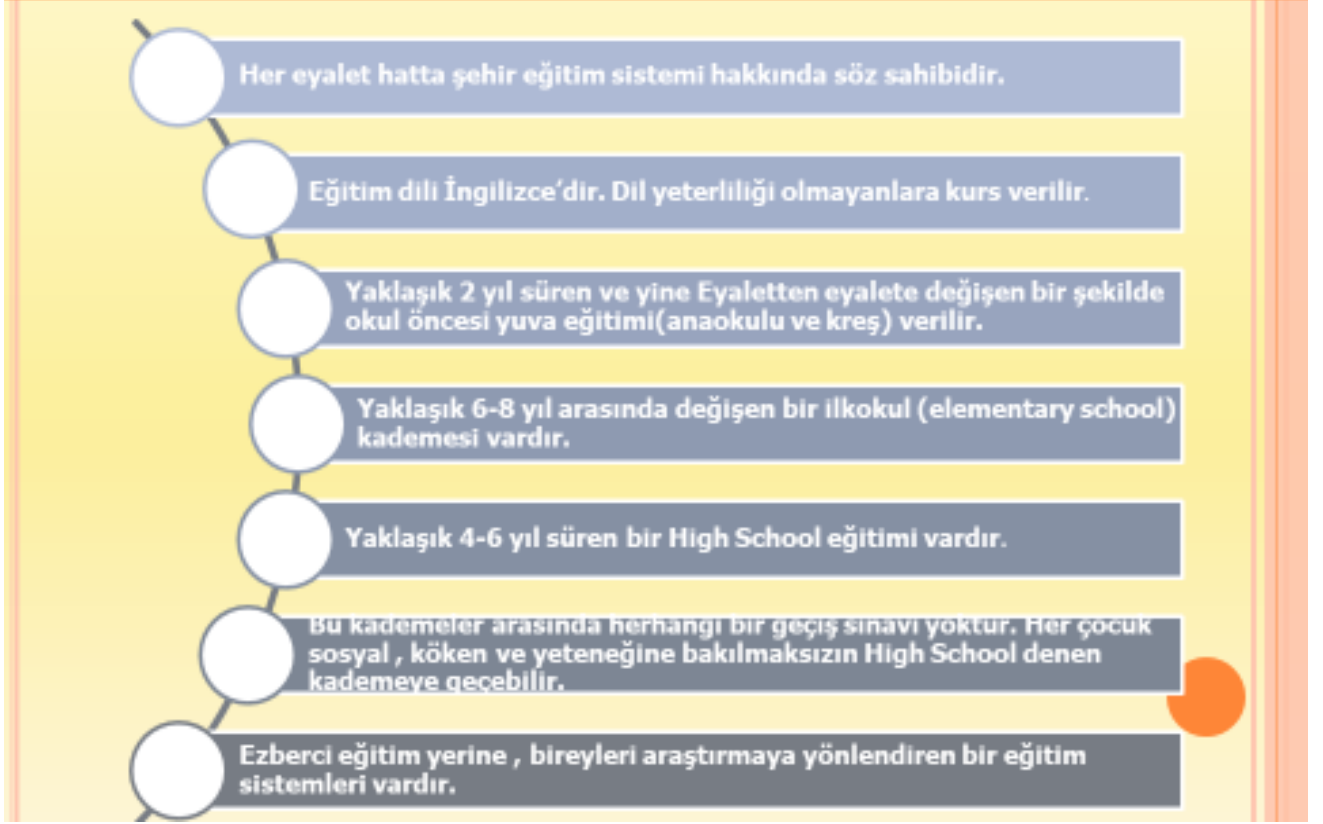
ABD Eğitim Sistemindeki Bazı Sorunlar

- Bulduğunuz yerin posta kodu sizin nasıl bir eğitim alacağınızı belirliyor. İyi bir muhitte iseniz iyi bir eğitim alacağınız büyük oranda bellidir. Bazı insanların bu nitelikli eğitimi alma şansları neredeyse hiç yoktur. Dolayısı ile fırsat ve olanak eşitliği sorunu var.
- Teninizin rengi, dininiz, etnik kökeniniz, ırkınız hala insanların sizinle etkileşime girip girmemesinde etkili olabiliyor. Yasalar her türlü ayrımcılığı önemeye çalışsa da insanların tavırları çok çabuk değişmiyor.
- Okul öncesi eğitim zorunlu değil ve pahalı. Ancak valiler vasıtasıyla okulöncesi eğitimde yaygınlaştırma çabaları var.
- Eğitimde standartlaşmaya ve teste dayalı bir eğitime gitme çabası var.
- Üniversite eğitiminin çok pahalı olması ve iyi üniversiteler dışındaki yükseköğretim kurumlarının çok sıradan eğitim sunmaları.

3.TÜRKİYE VE ABD EĞİTİM SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

TÜRKİYE	ABD
Eğitim sistemi merkezidir.	Eğitim sistemi yereldir.
İl sistemi vardır.	Eyalet sistemi vardır.
Okul müdürleri merkezi idareye bağlıdır.	Okul müdürleri yerel yönetime bağlıdır.
YÖK bütün yetkiyi merkezinde toplamıştır.	Merkezi bir yükseköğretim kurumu yoktur. Üniversiteler özerktir.
Okul yapılanması sistemi 4+4+4'tür.	Okul yapılanması 6+6, 6+3+3, 4+4+4, 8+4'tür.
12 yıllık eğitim zorunludur.	12 yıllık eğitim zorunludur.
Yükseköğretime geçişte merkezi sınavlar vardır.	Yükseköğretime geçişte merkezi sınavlar yoktur. Özerk üniversiteler kendileri belirler.
İlköğretimde haftalık ders saati sayısı 30'dur.	İlköğretimde haftalık ders saati sayısı eyaletlere göre farklılık gösterir.

ABD EĞİTİM SİSTEMİNİN TÜRKİYE EĞİTİM SİSTEMİNDEN FARKLILIKLARI

KAYNAKÇA

- <https://www.ed.gov/> (09.04.2019)
- <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/304161> (13.04.2019)
- [https://www.researchgate.net/publication/316988797 Amerika Birlesik Devletleri ABD egitim sistemi](https://www.researchgate.net/publication/316988797_Amerika_Birlesik_Devletleri_ABD_egitim_sistemi) (13.04.2019)
- <http://www.mertfatihuranli.com/amerika-birlesik-devletleri-egitim-sistemi/> (09.04.2019)
- <https://www.gelecekegitimde.com/2015/05/27/gelismis-ulkelerin-ogretmen-yetistirme-modelleri/> (09.04.2019)
- <https://edumag.net/okul-oncesinden-universiteye-amerikan-egitim-sistemi/> (13.04.2019)

- <http://www.iconte.org/FileUpload/ks59689/File/46.pdf> (09.04.2019)
- <https://www.studyusa.com/tr/a/374/amerikan-egitim-sistemi> (13.04.2019)
- <https://prezi.com/l5o5h5k3abkm/amerika-birlesik-devletlerinin-egitim-sistemi-ve-ogretmen-y/> (09.04.2019)
- <https://gezimanya.com/amerika-birlesik-devletleri> (13.04.2019)
- <https://www.greencard724.com/abd-amerika-egitim.aspx> (13.04.2019)
- <https://slideplayer.biz.tr/slide/3636707/0> (13.04.2019)
- <https://slideplayer.biz.tr/slide/2339514/> (13.04.2019)
- <https://www.realegitim.com/amerika-ulke-bilgileri/>
- https://www.turkcebilgi.com/amerika_birle%C5%9Fik_devletleri
- <https://www.amerikakonsoloslugu.com/amerika-hakkinda/>
- <https://gezimanya.com/kuzey-amerika/amerika-birlesik-devletleri-hakkinda-temel-bilgiler>
- <http://www.mertfatihturanli.com/amerika-birlesik-devletleri-egitim-sistemi/>
- <http://urn.meb.gov.tr/ulkelerpdf/ABD.pdf>
- <https://slideplayer.biz.tr/slide/3636707/>
- <http://www2.ed.gov>
- https://www.researchgate.net/publication/316988797_Amerika_Birlesik_Devletleri_ABD_egitim_sistemi
- <https://slideplayer.biz.tr/slide/3636707/>
- <http://www.abdegitim.net/abd-egitim-sistemi.html>
- <https://slideplayer.biz.tr/slide/2770484/>
- <http://www.egitirim.gen.tr/tr/index.php/arsiv/sayi-41-50/sayi-45-ocak-2015/453-abd-egitim-sistemine-iliskin-izlenimler>
- Bu sunumun hazırlanmasında “Özge Aygün” ve “Şerife Sümeyye Işık” isimli öğrencilerimin çalışmasından yararlanılmıştır.

